

Čl. 47. obch. zák. K rozsahu zákonné plné moci obchodního jednatele.

Firmě A. žalující o zaplacení zbytku tržní ceny 200 K za dodané zboží namítla žalovaná firma B. compensando vzájemnou pohledávku provisi ve stejné výši vzniklou tím, že obchodní jednatel žalobkyně požádal žalovanou, aby intervenovala u osoby třetí za účelem uskutečnění obchodu mezi touto a žalobkyní, jehož uzavření bylo jí jednatelem přikázáno, a že žalované při tom slíbil provisi pro případ uskutečnění obchodu onoho, k němuž také skutečně došlo.

První soud namítce kompensace vyhověl v této úvaze: Jako obchodní jednatel byl X. oprávněn použití všech dovolených a obvyklých prostředků, aby mohl vykonati daný mu příkaz. K tomu patří zajisté také právo, obvyklé, s obchodem spojené útraty vynaložiti, resp. přislíbiti. K těmto útratám lze počítati také přiměřenou provisi, která byla slíbena, aby daný příkaz proveden byl jistěji.

Odvolačí soud odvolání žalobkyně zamítl. Souhlasí s prvním soudcem, že vzhledem na okolnosti konkrétního případu spadalo v rámeč obchodu, o nějž šlo a že tudíž X. slibem tím své plné moci nepřekročil.

Neboť již to, že — jak sama uvádí — žalující firma svědka toho do P. za účelem uskutečnění obchodu toho poslala a schválila snížení oferty z 6 K na 4 K 20 h, což znamená daleko větší částku než 200 K, dokazuje, že měl X. rozsáhlou plnou moc též k použití třetích osob jako zprostředkovatelů, resp. přimluvčích a k jich honorování, jak to v dnešním obchodním životě jest notoricky obvyklým.

Žalobkyně namítla, slíbil-li její zřízence skutečně něco, učinil tak na vlastní vrub, ale netvrdila v I. stolici, že by byl X. u ní na provisi zaměstnán býval, neb že by byl speciálně z onoho obchodu provisi měl zabezpečenu, a to přec nelze si ani mysliti, že by někdo slíbil provisi na vlastní vrub, nemaje sám provise.

Dovolání žalobkyně bylo zamítnuto z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce práva hmotného byla rozepře posouzena správně. Vývody dovolacího spisu nejsou s to vyvrátiti případné rozhodovací důvody rozsudků stolic nižších, k nimž se tu ukazuje, aby se předešlo opakování.

V podstatě vytýká spis dovolací jen ještě nedostatek plné moci na straně cestujícího X. Uváží-li se však, že tento byl na venek na základě plné moci, dané 1. ledna 1910, bez výhrady zmocněn uzavíratí za žalobkyní obchody a inkasovati peníze, pak nemůže býti o tom pochybnosti, že ho slušelo pokládati za zmocněna, zejména k určování dodávkových cen a k poskytování slev. O zástupci obchodní firmy, který má takovouto plnou moc, musí však

osoby třetí zajisté míti za to, že jest také zmocněn, aby umožnil u závěrku dodávky, slíbiti na místě slevy na ceně provisi za sprostředkování, jelikož to má, vezme-li se zřetel ke hmotnému efektu na straně nabízející firmy, stejný výsledek.

(Rozh. z 22. ledna 1913, Rv III 31/13.) Skřipský.

Není-li mezi stranami jinak umluveno neb obchodními zvyklostmi upraveno, nese kupující výlohy celní. Co znamenají slova: »K dodání z místa X — ab diesem Ort«?

A., obchodník v N., koupil v Hamburku od B. partii ruského jetelového semínka »ab Podvoloczyska«. V této rakouské pohraniční stanici nalézá se svobodné skladiště, kde se z Ruska dovezené jetelové semeno prozatím bez vyclení ukládá. Jetelové semeno podléhá cla při dovozu do Rakouska a Francie, nikoliv však do jiných zemí, jmenovitě také ne do Německa.

K žádosti A-ově dirigoval pak B. onu partii do N. a musil A. dobírkou clo ve výši 445 K zapraviti. Obnos tento strhl sobě A. při zaslání kupní ceny za semínko a zdráhal se jej zaplatiti.

Okresní soud v N. po výslechu tří znalců, kteří o usancích na Pražské burse různě vypovídali, žalobu B-ovu na A. podanou o zaplacení onoho zadržného obnosu zamítl, klada v

v důvodech

hlavně na to důraz, že prodávající, nevymíniv si povinnost kupcovu k zapravení cla, jednal neopatrně a nebezpečně a že proto nešetřiv péče řádného obchodníka (čl. 347. obch. zák., kterého s ohledem na předpis §. 37. ob. z. obč. zde užití jest), tak že pouze jej sama povinnost k náhradě výloh celních, žalovaným vynaložených, stihá.

Krajský soud v T., slyšev prostřednictvím dožádaného soudu 2 hamburské obchodníky o tom, jaké panují obchodní zvyklosti v Hamburku ohledně prodeje jetelového semene a srážky celních výloh, odvolání žalobcovu a tím žalobě jeho úplně vyhověl.

Důvody:

Soud odvolací uznal žalobní nárok odůvodněným v uvážení těchto okolností:

1. Sdílí náhled žalobkyně, že žalovaný pohledávku žalobkyně za 56 q jetelového červeného ruského semena v obnose 8624 M., jemu ve faktuře ze dne 23. února 1911 sdělenou, uznal; neboť jednak fakturu tuto bez námitky přijal,¹⁾ jednak — a na to hlavní váhu

Pozn. zas. ¹⁾ Sama o sobě by taková poznámka na faktuře neměla významu. Tak nálezy německého říšského soudu (rozhodnutí obch. sen. sv. 2. č. 78 a sv. 57. č. 409: »Vormerke über den Erfüllungs ort auf